

BILTEN

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

SA GLOBALNE ENERGETSKE SCENE

Savet Evrope o budućnosti sistema u Energetskoj uniji

Šefčovič: Evropi preti energetska tehnološka zavisnost

Poljska kompenzuje račune za struju velikim potrošačima

ČEZ potvrdio: Prodaje poslove u Rumuniji

Nadmetanje SAD i Rusije oborilo cene gasa u Evropi, međutim ...

Kongres SAD razmatra Zakon protiv Severnog toka 2 i Turskog toka

Kanjete: Pomoći energetsku transformaciju zemalja sa TE na ugaj

SADRŽAJ

- Kanjete: Pomoći energetsku transformaciju zemalja sa TE na ugalj .....** [OVDE](#)
- Nemačka priprema zakon o potpunom izbacivanju TE na ugalj .....** [OVDE](#)
- Savet Evrope o budućnosti sistema u Energetskoj uniji .....** [OVDE](#)
- Poljska kompenzuje račune za struju velikim potrošačima .....** [OVDE](#)
- Šefčovič: Evropi preti energetska tehnološka zavisnost .....** [OVDE](#)
- EEA: Uspeh u smanjenju emisija iz velikih ložišta .....** [OVDE](#)
- Sud EU naložio zemljama da zauzmu strogu liniju o kvalitetu vazduha .....** [OVDE](#)
- Evropska levica traži poseban odbor za klimatsku politiku .....** [OVDE](#)
- IENE: Cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope .....** [OVDE](#)
- Turska: Struja poskupela 15% .....** [OVDE](#)
- Bugarska: Gas pojeftinio 0,60% .....** [OVDE](#)
- ČEZ potvrdio: Prodaje poslove u Rumuniji .....** [OVDE](#)
- EU upozorio Atinu zbog bojkota EvroAzijskog interkonektora .....** [OVDE](#)
- Nadmetanje SAD i Rusije oborilo cene gasa u Evropi, međutim ... .** [OVDE](#)
- Kongres SAD razmatra Zakon protiv Severnog toka 2 i Turskog toka .....** [OVDE](#)
- TANAP od 1. jula u funkciji do Grčke .....** [OVDE](#)
- Studija: LNG opasniji od uglja jer povećava emisije metana .....** [OVDE](#)
- Postojeća infrastruktura za fosilna goriva blokira kontrolu globalnog zagrevanja .....** [OVDE](#)
- BP: Moguće je da ćemo deo resursa zauvek ostaviti pod zemljom .....** [OVDE](#)
- Saudijskom konzorcijumu vraćen posao gradnje bugarske sekcije Turskog toka .....** [OVDE](#)
- Podsticanje OIE nepotrebno, kaže direktor Instituta Hrvoje Požar .....** [OVDE](#)

Kanjete: Pomoći energetsku transformaciju zemalja sa TE na ugalj

VARŠAVA - Evropska unija mora odgovoriti na sumnje Poljske, Češke i Mađarske koje nisu potpisale cilj postizanja klimatske neutralnosti EU do 2050., rekao je za poljsku agenciju **PAP** komesar EU za klimu i energiju Miguel Arijas Kanjete.

Ova situacija će se nastaviti sve dok EU ne predloži novi okvir za podršku energetskoj transformaciji, dodao je on.

Evropski savet zatražio je od Evropske komisije (EK) da pripremi taj okvir koji će olakšati energetsku transformaciju u svim regionima, uključujući Poljsku, rekao je Arijas Kanjete. EK će analizirati kako kanalizati 25 posto sledećeg budžeta EU na klimatske mere, dodao je komesar, ističući u ovom kontekstu "fond za pravednu energetsku transformaciju", poljski predlog usmeren na podršku zemljama čije su energetske industrije zasnovane na fosilnim gorivima.

Evropski parlament je podržao amandman na budžet EU za period 2021-2027 koji je izdvojio 4,8 milijardi evra za fond.

Češka, Mađarska i Poljska nisu podržale klimatsku agendu EU do 2050. godine, zbog zabrinutosti da će ambiciozni cilj izazvati ogromne finansijske troškove i dovesti do otpuštanja u njihovim energetskim sektorima zasnovanim na fosilnim gorivima.

Nemačka priprema zakon o potpunom izbacivanju TE na ugalj

BERLIN - Savezno ministarstvo za ekonomiju Nemačke priprema nacrt zakona o ukidanju proizvodnje električne energije iz uglja, javlja **Euractiv**.

Nemačko ministarstvo ekonomije i tehnologije objavilo je u 3. jula svoju zakonodavnu strategiju za ukidanje uglja. U skladu s tim, nacrt zakona trebalo bi da bude pripremljen do jeseni, posle čega će se pokrenuti pregovori sa operatorima elektrana na lignit, o tome koja postrojenja će biti zatvorena i kada. Usvajanje zakona očekuje se do kraja godine.

Kompromis predviđa da će do 2038. godine Nemačka u potpunosti napustiti ugalj u proizvodnji električne energije.

Poljska kompenzuje račune za struju velikim potrošačima

VARŠAVA - Poljska vlada predložila je u utorak, 2. jula nacrt propisa koji će omogućiti velikim potrošačima električne energije da dobiju kompenzaciju za rastuće račune za struju.

Veleprodajne cene električne energije u Poljskoj, proizvedene najvećim delom iz uglja, skočile su u jesen prošle godine nakon povećanja troškova za emisije ugljjenioksida i cena uglja.

Kako bi sprečila prelivanje većih cena na račune za domaćinstva i veće potrošače pre izbora u Evropskoj uniji i kod kuće, vladajuća stranka Zakon i pravda (PiS) usvojila je u decembru zakon kojim se zamrzavaju cene električne energije na nivou od sredine 2018. godine za sve Poljake.

Dok je gornja granica funkcionalna za domaćinstva, koja predstavljaju regulisani segment tržista, ona nije bila efikasna za kompanije i lokalne vlasti koje obično kupuju električnu energiju na osnovu tržišnih cena.

Gornja granica za velike klijente nije funkcionalna jer Ministarstvo energetike nije izdalo dopunske propise kako bi razjasnilo tehnička pitanja vezana za cene po kojima kompanije kupuju električnu energiju.

Kao rezultat toga, poljski parlament je krajem juna uklonio ograničenje cena električne

energije za velike potrošače, a 2. jula je vlada predložila zakon o budućim naknadama.

„Cilj našeg zakonodavstva je smanjenje troškova za energetski intenzivne kompanije. Želimo da Poljska bude atraktivno mesto za industrijske investicije”, rekla je ministarka za poduzetništvo i tehnologiju Jadwiga Emilewicz na konferenciji za novinare.

Ministarka je rekla da će oko 300 kompanija imati pravo na kompenzaciju, pod uslovom da podnesu odgovarajuće dokumente energetskom regulatoru do kraja marta svake godine.

Poljska će potrošiti oko 900 miliona zlota godišnje (237 miliona dolara) na kompenzaciju počevši od 2020. godine, a novac će doći od prodaje poljskih spot dozvola za emisije CO₂.

ArcelorMittal Poljska je u maju izjavila da će privremeno zaustaviti svoju peć i čeličanu u Krakovu zbog rastućih cena električne energije. Najveći potrošači električne energije u Poljskoj uključuju proizvođača bakra KGHM i nacionalne željeznice.

Savet Evrope o budućnosti sistema u Energetskoj uniji

BRISEL - Savet Evrope usvojio je 26. juna [zaključke](#) o budućnosti energetskih sistema u Energetskoj uniji. Njima identificuje prioritete i principi za buduće donošenje politika u cilju osiguranja energetske tranzicije ka pristupačnom, sigurnom, konkurentnom i održivom energetskom sistemu, prenosi portal consilium.europa.eu.

U saopštenju sa sastanka se navodi da Savet posebno naglašava značaj povećanja ulaganja u oblasti infrastrukture, inovativnih tehnologija i sektorskog povezivanja i integracije.

Sada je na Evropskoj komisiji da uključi ove zaključke u nove predloge u oblasti energetike, stoji u saopštenju. Savet, takođe, poziva Komisiju da sprovede analizu sektorskog povezivanja i tehnologije integracije sektora, kao i da odražava napore potrebne za postizanje energetskih i klimatskih ciljeva EU u kontekstu bilo kakve buduće revizije pravila EU o državnoj pomoći.

Šefčovič: Evropi preti energetska tehnološka zavisnost

LONDON - Evropa mora da nađe načine za uključivanje sadržaja ugljenika u uvoznim proizvodima, izbegavajući da pritom dođe u uvoznu zavisnost od ključnih tehnologija za energetsku tranziciju, izjavio je Maroš Šefčovič, potpredsednik Evropske komisije zadužen za energetsku uniju.

Obraćajući se 24. juna učesnicima konferencije o novim energetskim sistemima, koju je organizovao **Bloomberg**, Šefčovič je rekao da Evropa, postepeno napuštajući fosilna goriva u korist čiste energije, mora da izbegne da padne u drugu zamku vezanu za sirovine i tehnološku zavisnost. "Mislim da moramo biti prilično

fokusirani na to da ne osiguramo da svoju zavisnost od energetskih sirovina zamenimo nekom vrstom tehnološke zavisnosti ", rekao je on.

Evropa mora biti "veoma oprezná" i da izbegne "ponavljanje istih grešaka kada su u pitanju baterije, električna vozila, električni autobusi ili tehnologije vodonika koje će verovatno biti ključne za niskougljenična teška vozila", rekao je on.

EEA: Uspeh u smanjenju emisija iz velikih ložišta

BRISEL - Evropska agencija za životnu sredinu (EEA) u izveštaju „[Procena efektivnosti EU politike o velikim ložištima u smanjenju emisija](#)“ analizira kako i zašto je referentna Direktiva EU imala uspeha u smanjenju emisija sumpor dioksida (SO₂), azot oksida (NO_x) i prašine u period od 2004. do 2015. godine. Ovi zagađivači su važni jer su štetni za ljudsko zdravlje, štete ekosistemima i uzrokuju širok raspon ekonomskih gubitaka.

U tom periodu, zahvaljujući merama obuhvaćenim Direktivom, emisije SO₂ iz velikih postrojenja za sagorevanje u EU smanjene su za 81%, emisije NO_x za 49% i emisije prašine za 77%, što može biti korisno za implementaciju novih pravila i regulacije dizajna u drugim sektorima, navodi EEA.

Sud EU naložio zemljama da zauzmu strogu liniju o kvalitetu vazduha

BRISEL - Najviši sud Evropske unije presudio je 26. juna da gradovi moraju delovati ako su nivoi zagađenja premašeni u bilo kojoj crnoj tački, a ne na temelju proseka u regionu, zauzimajući čvrstu liniju u parnici koju su pokrenuli stanovnici Brisela.

Evropske vlade su suočene sa pritiskom da smanje nivo zagađenja u gradovima, dok se u izveštaju koji je prošle godine objavio Evropski revizorski sud navodi da zagađenje vazduha uzrokuje oko 400.000 preuranjenih smrtnih slučajeva svake godine u EU i stotine milijardi evra eksternih troškova vezanih za zdravlje.

Zakon EU zahteva od zemalja da procenjuju nivo, posebno u urbanim područjima, niza zagađivača, uključujući ozon i čestice, i da preduzimaju mere u slučaju određenih prekoračenja granica.

Od Evropskog suda pravde (ECJ) zatraženo je da doneše odluku u predmetu tužbe protiv Brisela koji su podigli stanovnici i grupacija ClientEarth o planu kvaliteta vazduha u tom regionu.

Presuda Evropskog suda pravde usledila je samo dan nakon prve takve presude u kojoj je jedan lokalni sud rekao da je Francuska odgovorna za zagađenje vazduha u regionu II d Frans (Ile-de-France) oko Pariza, iako nije odredio naknadu za majku i kćerku koje su zbog toga pretrpela posledice respiratornih oboljenja.

Evropski sud pravde je naveo da, iako su vlasti mogle da odaberu gde će se provoditi uzorkovanje, ono je trebalo da uključi najzagađenija područja i zaključio da merenje proseka iz različitih delova grada nije pokazalo izloženost zagađivačima, prenosi **Reuters**.

Da bi se utvrdilo da li je granica zagađenja dostignuta u kalendarskoj godini, dovoljno je da je nivo zagađenja premašio granicu na jednom mestu uzorkovanja, navodi ECJ.

Evropska levica traži poseban odbor za klimatsku politiku

STRAZBUR - Levičarska grupa Evropskog parlamenta (GUE/NGL) predložila je formiranje posebnog parlamentarnog odbora za vanredne situacije u vezi sa klimatskim promenama.

GUE/NGL je predložio da novi odbor bude specijalna radna grupa kao što su one koje su uspostavljene u prošlosti da istraže finansijski skandal Lux Leaks i skandal Dieselgate, prevare Folksvagena u testiranju emisija iz njegovih automobila.

Klimatske promene se trenutno rešavaju u Odboru za životnu sredinu (ENVI), ali panel od 69 članova takođe se bavi svim ostalim pitanjima, od plastičnog otpada i hemikalija do prevencije bolesti i bezbednosti hrane.

Drugi komiteti kao što su za energetiku i industriju (ITRE), za transport (TRAN) i za poljoprivredu (AGRI) takođe se bave klimatskom politikom na različite načine. Zato grupa evropske levice želi poseban odbor unutar koga bi se umovi posvetili isključivo tom pitanju.

Španski poslanik Sira Rego, kandidat grupe za predsednika parlamenta, izjavio je novinarima da ""je to suštinsko pitanje koje mora biti na dnevnom redu." **Euractiv**

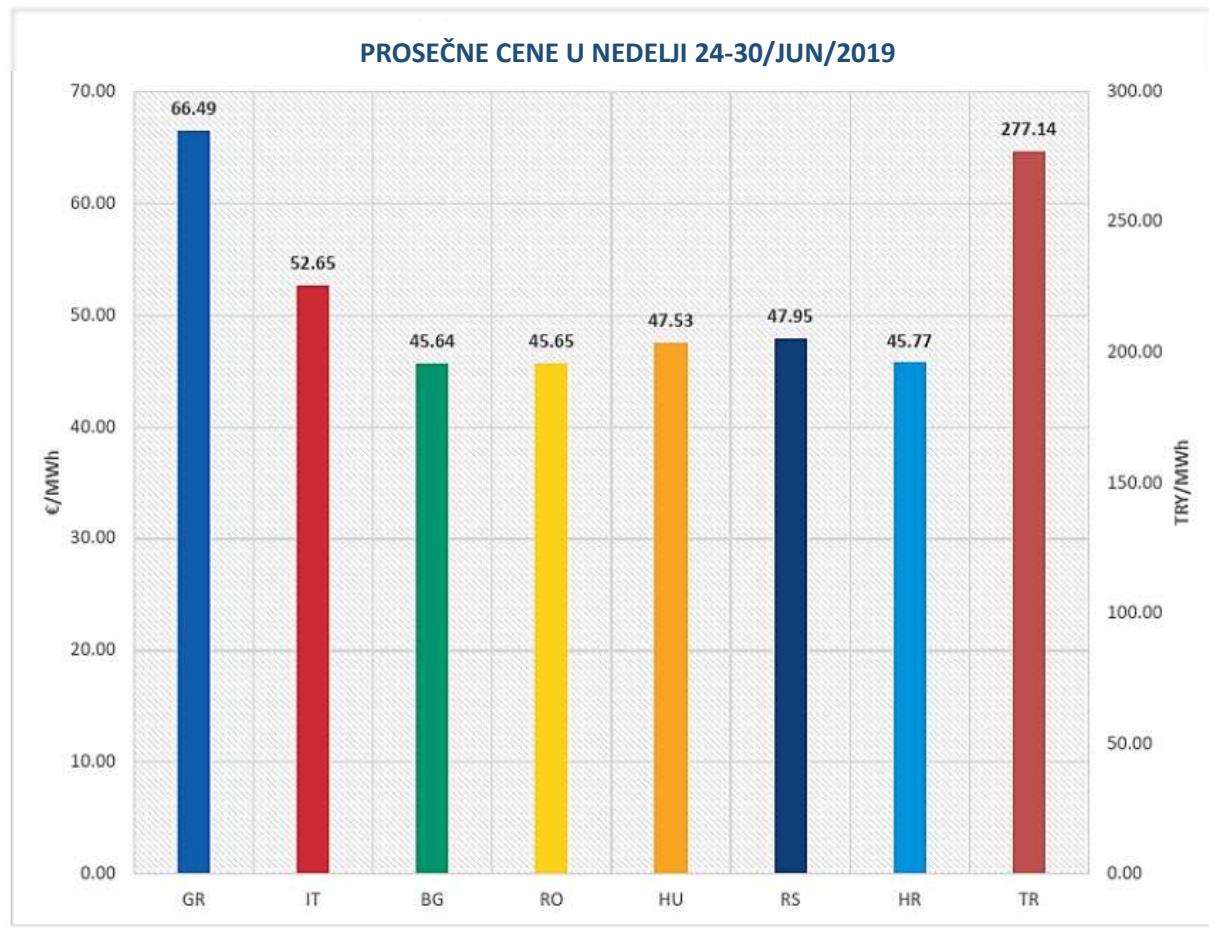

IENE: Cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope

ATINA - Treću uzastopnu nedelju, tržišta električne energije jugoistočne Evrope su u velikoj meri bila pogodjena većom potrošnjom energije za hlađenje. Neznatno povećane cene električne energije u srednjoj Evropi dovele su do porasta cena na regionalnom nivou od 46 € / MWh. Visok učinak OIE, uglavnom vetroelektrana, u celom regionu, pomogao je u ograničavanju porasta cena električne energije.

IENE Energy Weekly Report

Međutim, smanjena proizvodnja hidroenergije u Srbiji, Bugarskoj i Turskoj i smanjena dostupnost energije iz TE na ugalj u Rumuniji, Srbiji i Bugarskoj povećala je zavisnost od uvoza električne energije u regionu i vršila pritisak na regionalne cene struje. Značajno, u Rumuniji, Grčkoj i Turskoj, energija iz veta je bila na veoma visokom nivou, ali samo je Turska održala visok porast cena zbog sve veće potrošnje, stoji u nedeljnem izveštaju atinskog Instituta za energiju u JIE - **IENE**.

ČEZ potvrdio: Prodaje poslove u Rumuniji

PRAG, BUKUREŠT - Akcionari energetske grupe ČEZ odobrili su novu poslovnu strategiju kompanije, koja je, između ostalog, usmerena na prodaju poslova u inostranstvu, uključujući one u Rumuniji, u kontekstu u kojem češka kompanija namerava da usmeri svoje poslovanje i, implicitno, investicije na lokalno tržište, objavio je 8. jula rumunski poslovnjak *Ziarul Financiar*.

"Nova poslovna strategija ČEZ Grupe, koja uključuje i prodaju stranih sredstava, odobrena je na skupštini deoničara", saopštila je za ZF press služba ČEZ-a u Pragu.

Reuters je krajem maja objavio da ČEZ planira da proda imovinu u Bugarskoj, Rumuniji, Turskoj i Poljskoj kako bi se fokusirao na svoje domaće tržište. Mogući kupac za imovinu češke grupe u Rumuniji je rumunska državna elektroprivredna kompanija Electrica.

Turska: Struja poskupela 15%

ANKARA - Turski energetski regulator EPDK odobrio je povećanje cene električne energije za 15%, počev od 1. jula.

EPDK kao razlog poskupljenja struje navodi povećanja troškova snabdevanja zemlje električnom energijom, prenosi **Reuters**.

Bugarska: Gas pojeftinio 0,60%

SOFIJA - Bugarski energetski regulator odobrio je, na zahtev snabdevača Bulgargasa, smanjenje cene prirodnog gasa za potrošače u toj zemlji od 0,60% u trećem kvartalu, javlja agencija **Focus**.

Cena od 44,90 leva (23 evra) za MWh uključuje komponentu "cena prirodnog gasa pri ulasku u gasnu prenosnu mrežu" u iznosu od 43,97 leva/MWh, komponentu "javne nabavke" usluga iz, kao i naknadu troškova Bulgargasa za skladištenje rezervi za vanredne situacije.

U cenu prirodnog gasa ne ulaze cene za pristup i prenos kroz prenosnu mrežu Bulgartransgasa, a kupac će tu stavku isplatiti krajnjim snabdevačima, odnosno distributerima.

EU upozorio Atinu zbog bojkota EvroAzijskog interkonektora

BRISEL, ATINA - Evropska komisija upozorila je Grčku da zbog nedavnog zaokreta u projektu EvroAzijskog interkonektora, koji povezuje elektroenergetske mreže Izraela, Kipra, Krita i Atike, i koju je podržavala od 2013. godine, ide protiv politike EU za energetsku sigurnost i snabdevanje i planova da ukine energetsku izolaciju Kipra.

Kao rezultat toga, sa odlukom grčkog energetskog regulatora RAE, da na insistiranje odlazećeg ministra energetike povuče svoju podršku EvroAsiji kao "projektu od zajedničkog interesa" (PCI), Komisija je upozorila da će se Atina suočiti sa prekršajnom procedurom. Umesto toga, RAE je jednostrano dodelila sekciju projekta Atika-Krit državnom operatoru prenosnog sistema ADMIE i nazvala ga "nacionalnim" projektom, oduzimajući interkonektoru mogućnost korišćenja grantova od 300 miliona evra na račun većih troškova grčkom potrošaču.

Nadmetanje SAD i Rusije oborilo cene gasa u Evropi, međutim ...

LONDON - Ove nedelje, evropske cene prirodnog gasa su dostigle najnižu vrednost u najmanje jednoj deceniji, podstaknute borbom za tržišni ideo između Rusije, tradicionalno snabdevača kontinenta, i SAD-a, čiji je izvoz LNG-a dobio zamah sa bumom proizvodnje iz škriljaca.

U utorak je cena gasa za isporuke u mesecu na holandskom spot tržištu, glavnom pokazatelju za tržište prirodnog gasa u zapadnoj Evropi, bila na svom najnižem nivou od njegovog lansiranja 2010. godine zbog poplave ponude, tvrde iz konsultantske firme **Rystad Energy**.

"Oba najveća svetska proizvođača gasa, Rusija i SAD poslale su uvećane količine tog energenta u Evropu uprkos niskom cenovnom okruženju", rekao je Karlos Tores Dijas (Carlos Torres-Diaz), šef Istraživanje tržišta gase

SAD SA ovim cenama izvoze uz gubitak

Rusija ima jasnú prednost zbog lokacije pa može da izdrži ovu trku, dok su trenutno evropske cene tako niske da SAD, nakon fakturisanja troškova transporta, izvoze prirodni gas uz gubitak, prenosi magazin **Fortune**.

Uprkos padu cena, Rusija i SAD su, prema podacima Rystada, osetno povećale izvoz u prvih pet meseci ove godine. Rusija je i dalje gospodar na ovom tržištu: Prošle godine, ona je pokrila 38% evropske potražnje za gasom; njeni jedini konkurenti su tradicionalno Katar, Norveška i Alžir.

Dva rizika za snabdevanje Evrope na zimu

Međutim, SAD su rastuća snaga: do 2018. godine, godišnji izvoz LNG-a u Evropu bio je čak 13 puta veći nego 2016, prema podacima iz američke Uprave za energetske informacije (EIA).

Međutim, SAD su tržište gasa u Evropi prebacile sa ekonomskog na geopolitički nivo, pa vrše sve veći pritisak na evropske saveznike da smanje zavisnost od Rusije u zamenu za "slobodu koju dobijaju prelaskom na američki LNG".

Eventualno blokiranje otvaranja gasovoda Severni tok 2 i strahovanje da Rusija i Ukrajina neće pre početka 2020. obnoviti ugovor o tranzitu ruskog gasa preko transportnog sistema te zemlje, mogu ugroziti snabdevanje Evrope za narednu grejnu sezonu, što bi potpuno okrenulo krivulju cene gasa na Starom kontinentu, konstatuje Fortune. Drugim rečima, ukoliko bi „politika“ iz Vašingtona nadvladala ekonomsku logiku oslanjanja Evrope na ruski gas, skok cene ovog energenta doneo bi američkom LNG-u profit koji po sadašnjim tarifama nema na ovom tržištu.

Kongres SAD razmatra Zakon protiv Severnog toka 2 i Turskog toka

VAŠINGTON - Američki kongres pokrenuo je proces usvajanja predloga zakona o sankcijama koje bi bile usmerene na izgradnju ruskih gasovoda Severni tok 2 i Turski tok, dok analitičari navode da treba sačekati da se vide efekti sastanka predsednika Donalda Trampa i Vladimira Putina prošlog petka na samitu G20 u Japanu, piše **S&P Global Platts**.

Odbor za spoljne poslove Zastupničkog doma odobrio je u prošlu sredu Zakon o zaštiti evropske energetske sigurnosti, kojim će se - ako bude usvojen - nametnuti sankcije za svakoga ko prodaje, daje u zakup ili obezbeđuje plovila za polaganje cevi koja se koriste u izgradnji energetskog cevovoda ruskog porekla sa izlaskom na kopno Nemačke ili Turske.

Prevedeno, sankcije su usmerene na rusko-nemački gasovod Severni tok 2 i rusko-turski gasovod Turski Tok.

"Ciljanjem na brodove za polaganje cevi zaustavili bismo radove na njegovim trasama, ali ne bismo izazvali nenamerne posledice za naše saveznike u Evropi," izjavio je republikanski kongresmen Adam Kinzinger, na sednici Odbora za spoljne poslove.

Kinzinger je sponsor zakona, jednog od najmanje četiri o sankcijama protiv Rusije, koji bi mogli biti izglasani od strane oba doma američkog Kongresa već ovog leta.

Ostali zakoni uključuju predlog senatora Džona Barasa (John Barrasso), koji bi odredio sankcije za ruske izvozne energetske gasovode; jedan, senatorke Lindsie Graham (Lindsey Graham), kojim bi se zabranila podrška ruskoj proizvodnji sirove nafte i transakcije u novim energetskim projektima koje podržava ruska vlada; najzad, četvrti je predlog senatora Krisa Van Holena, da se odrede nove sankcije kao odgovor na rusko navodno mešanje u američke predsedničke izbore.

TANAP od 1. jula u funkciji do Grčke

BAKU - Transanadoljski gasovod (TANAP) spremam je od 1. jula da krene sa isporukama prirodnog gasa iz Azerbejdžana do turske granice sa Grčkom, javlja agencija BNE

Sledeće godine, nakon završetka Transjadranskog gasovoda (TAP), koji se povezuje sa TANAP-om na tursko-grčkoj granici, Azerbejdžan će započeti isporuku gase na evropska tržišta iz divovskog polja Shah Deniz, projekat koji je Evropska unija nazvala Južnim gasnim koridorom.

Prva faza trase, koja je već završena, je Južnokavkaski gasovod, koji transportuje gas iz Azerbejdžana preko Gruzije do Turske. Tu se povezuje sa TANAP-om, koji će se spojiti sa TAP-om i preko Grčke i Albanije, ispod Jadrana do Italije spojiti sa gasovodnim sistemom EU.

Studija: LNG opasniji od uglja jer povećava emisije metana

LONDON - Globalni razvoj industrije utečnjenog prirodnog gasa (LNG) u koliziji je sa ciljevima Pariskog sporazuma, konstatira Global Energy Monitor (GEM). Ta američka grupacija za istraživanje i lobiranje koja prati razvoj fosilnih goriva, navodi da će cvetajuća industrija LNG-a igrati barem jednaku važnu ulogu kao i nova ulaganja u ugalj u nadolazećoj klimatskoj krizi, ako se svi planirani projekti nastave.

Ted Nejs (Nace), izvršni direktor GEM-a, rekao je da predloženo utrostručavanje globalnih kapaciteta LNG-a preti snažnim povećanjem emisija metana, čiji je potencijal povećavanja efekta staklene baštne bitno jači od onog koji stvara ugljendioksid.

U isto vreme UN-ov IPCC panel o klimatskim promenama je lani procenio da bi se emisije metana trebalo smanjiti za 35% između 2010. i 2050. kako bi se postigli ciljevi iz Pariza, prenosi *The Guardian*.

Infrastruktura za fosilna goriva blokira klimatsku politiku

NJUJORK - Prema nalazima jedne upravo objavljene nove studije američkih i kineskih naučnika, emisije ugljendioksida iz samo postojeće infrastrukture globalne industrije zasnovane na fosilnim gorivima dovoljne su da odvedu planetu Zemlju iznad gornje granice rasta dozvoljenog zagrevanja atmosfere od 1,5C.

To se događa čak i pre planiranog i već odobrenog otvaranja novih elektrana, naftovoda i gasovoda, naftnih bušotina i slično, prenosi u ponedeljak magazin *Nature Research*.

Posledica nalaza studije je da bi deo postojeća infrastruktura morao da bude zatvoren ako Svet želi da ispunji klimatske ciljeve dogovorene na poslednjem samitu UN u Parizu.

BP: Moguće je da čemo deo resursa zauvek ostaviti pod zemljom

LONDON - Naftne kompanije su pod sve većim pritiskom da brže i jeftinije izbacuju gorivo na tržiste, što je navelo BP na zaključak da deo njegovih resursa "neće videti svetlo dana", kaže šef strategije britanskog naftnog kolosa.

Neki od "komplikovanijih" izvora u portfelju naftnog majora možda će morati da se prodaju ili da ostanu u zemlji, rekao je Dominik Emery (Dominic Emery), šef sektora za strategiju kompanije. Oni će biti ili preskupi za eksploataciju, ili bi zahtevali previše vremena za razvoj, a industrija je pod pritiskom da skrati trajanje i veličinu projekata, rekao je on.

Delom je ovo posledica klimatskih promena, što je izazvalo pritisak akcionara na upravu BP-a da se drži projekata sa nižim emisijama ugljendioksida. Razlog je takođe činjenica da su cene nafte prepovoljene u odnosu na nivo od pre godina, što znači da neki projekti „jednostavno ne zarađuju novac“, navodi Emery u intervjuu koji u četvrtak prenosi Bloomberg. Visoki menadžer BP-a nije kvantifikovao količinu resursa koji bi mogli ostati zarobljeni u zemlji. Naftni majors je prošle godine saopštio da ima 25 milijardi barela rezervi, od kojih je 40% "uknjiženih i proverenih". Emery je rekao da su samo kompanijini neprovereni izvori nafte u opasnosti da budu neiskorišćeni.

Saudijskom konzorcijumu vraćen posao gradnje bugarske sekcije Turskog toka

SOFIJA - Bugarska komisija za zaštitu konkurenčije (CPC) donela je u ponedeljak odluku o ponovnom proglašenju Saudijske kompanije Arkad inženjering za pobednika na tenderu za projektovanje i izgradnju bugarske sekcije evropskog kraka gasovoda Turski tok, prenosi *Sofia Globe*.

Prošlog meseca bugarski operater gasne mreže Bulgartransgaz promenio je svoju odluku i odbacio Arkad Engineering kao izvođača, u korist drugoplasiranog ponuđača na tenderu - konzorcijuma koji uključuje italijansku Bonatti, italijansku podružnicu nemačke firme Max Streicher i kompaniju Completions Development Sàrl, registrovanu u Luksemburgu, koji su bugarski mediji povezali s ruskim proizvođačem cevi TMK.

Bulgartransgaz je tada rekao da saudijska firma nije obezbedila sve papire predviđene zakonom, uprkos nekoliko odlaganja i da je tražila izmene predloga ugovora, čime je prekršila uslove javnog tendera.

Podsticanje OIE nepotrebno, kaže direktor Instituta Hrvoje Požar

ZAGREB - Goran Granić, direktor Instituta Hrvoje Požar rekao je da Hrvatska ne bi trebalo da uvodi premijski sistem podsticanja projekata obnovljivih izvora energije, koji je za kraj godine najavio ministar Tomislav Čorić, „jer za to nema potrebe“.

Premijskim sistemom novi veliki OIE projekti bi se i dalje štitili od finansijskog rizika, a trošak bi snosili svi kupci električne energije kroz više cene, rekao je on u razgovoru sa novinarima povodom pet decenija rada instituta.

"Premijski sistem je prošlo vreme. Za njim više nema potrebe, on je poslužio u tranzicionom periodu u prošlim godinama ali danas, on je nadživljen. Investitori, proizvođači opreme i finansijske ustanove sada moraju biti izložene tržišnim rizicima, jer to će investitore usmeravati na kvalitetnijim rešenjima kojima će personalizovanim upravljanjem proizvesti i 10 do 15% više energije. I sa 55 evra po MWh može se dobro poslovati i nema razloga da država dodaje još 20 evra", kaže Granić. Institut je umjesto premijskog sistema predlagao osnivanje posebnog fonda rizika koji bi zaštitio projekte od propasti i stečaja.

